

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УРБАНИЗАЦИОНЕН ИКОНОМИКС“

ЗА СПЕЦ: „Недвижими имоти и инвестиции“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р А. Господинова)

2.
(гл. ас. д-р М. Иванова)

Ръководител катедра:
„Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ (доц. д-р Тодор Райчев)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Урбанизационен икономикс“ е предназначена за специалност „Недвижими имоти и инвестиции“ ОКС „бакалавър“ и обхваща основно един от аспектите на съвременната урбанистика, а именно – икономическия. В дисциплината са включени теми, свързани с икономическия анализ на градовете, които обхващат широк спектър от въпроси свързани с използването на земята за градски цели, функционалното зонироване на урбанизираните територии, транспорта, жилищната политика в градовете, демографските процеси. Успоредно с това са включени за изучаване и класически теории и модели за развитие на градовете. Акцентирано е на факта, че икономическата база на града е основа за планиране, устройство и развитие на селищната територия.

Познанията от тази дисциплина дават възможност на студентите след дипломирането си реално да се включват в екипи за разработването на проекти и планове за развитие и управление на територията на големите градове в страната.

Дисциплината „Урбанизационен икономикс“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз (ЕС) от 22 май 2018 г.:

- гражданска – Формиране на умения за критично мислене и за интегрирано решаване на проблемите на големите градове, с оглед на тяхната роля в устойчивото развитие на обществото, способност за ефективно участие, заедно с други хора, в дейности от общ или обществен интерес.

- предприемаческа – Развитие на стратегическо мислене и формиране на умения за ефективно участие в екипи за разработването на проекти и планове за развитие и управление на територията на големите градове в страната, способност за вземане на градоустройствени решения, познаване на етичните принципи и предизвикателствата пред икономическото развитие на градовете и тяхната роля в икономиката и обществото.

- компетентност за културна осведоменост и изява - Компетентността за културна осведоменост и изява означава разбиране и уважение към начина, по който идеи и значение се изразяват творчески и се предават в различните култури и посредством редица изкуства и други форми на културата. Тя включва ангажираност за разбиране, развиване и изразяване на собствените идеи и чувство за собственото място или роля в обществото по разнообразни начини и в най-различен контекст.

Дисциплината има хибриден характер поради прилагането на различни методи на обучение и наличието на разнообразни ресурси за работа, които са достъпни за студентите в системата за електронно обучение eLearn. Провеждат се традиционни лекции, мултимедийни презентации, симулации, обсъждат се практически казуси.

Интердисциплинарният подход е широко застъпен предвид факта, че дисциплината включва комбинирането и надграждането на познания в областите на териториалното устройство, демографията и урбанистиката.

I. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ТЕОРИИ ЗА ЛИНЕАРНИЯ ГРАД		3	3	
1.1	Теория за линеарния град – поява и особености			
1.2	Развитие на теорията за линеарно-лентовия град			

1.3	Развитие на линейно-коридорните структури			
ТЕМА 2. АТИНСКАТА ХАРТА		3	3	
2.1	Атинската харта от 1933 г.			
2.2	Актуализация на Атинската харта – 1994 г.			
2.3	Новата харта от Атина -2003 г. – визия за развитието на града през XXI век			
ТЕМА 3. ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО НА ГРАДОВЕТЕ		4	4	
3.1	Функционално-структурно зонироване на територията на градовете			
3.2	Проблеми на централната градска част и концепция за структурата на градовете			
ТЕМА 4. ТЕОРИИ И КОНЦЕПЦИИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКА ЛОКАЛИЗАЦИЯ В УРБАНИЗИРАНИТЕ ТЕРИТОРИИ		5	5	
4.1	Теория за промишлената локализация на А. Вебер			
4.2	Теорията на А. Льош – В. Кристалер за оптималната схема на икономическите центрове			
4.3	Локализационният избор според пространствения марж на рентабилност на Д. Смит			
4.4	Правилото „ранг-размер“ на Ципф при прогнозиране развитието на системата от градове			
4.5	Локализация на различни видове икономически дейности в зоните на влияние на градовете (микроикономически подход на Йохан фон Тюнен)			
ТЕМА 5. ИКОНОМИЧЕСКИ ФУНКЦИИ И ДЕЙНОСТИ НА ГРАДА		3	3	
5.1	Икономическа роля на града			
5.2	Градът- център на икономическа активност			
5.3	Урбанистични модели за развитие на градовете			
ТЕМА 6. КОНЦЕПЦИИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЛИЯНИЕ НА ГРАДОВЕТЕ		3	3	
6.1	Зони на влияние на градовете			
6.2	Йерархически транспортен модел на Кол			
6.3	Теория за централните места на Кристалер			
6.4	Теория за икономическия ландшафт на А. Льош			
ТЕМА 7. СЪВРЕМЕННИ ГРАДСКИ ФОРМАЦИИ		3	3	
7.1	Пространствено обединяване на населените места (агломерация)			
7.2	Конурбации			
7.3	Съвременни селищни агломерационни образувания от нов тип (мегаполиси)			
ТЕМА 8. ПАЗАР НА ГРАДСКАТА ЗЕМЯ. КОНЦЕПЦИЯ ЗА РЕНТАТА		3	3	
8.1	Теория за пазара на градска земя			
8.2	Локализация на градската земя			
8.3	Фактори, определящи цената на градската земя			
8.4	Градска рента			
ТЕМА 9. ГРАДОВЕТЕ В УСЛОВИЯ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ И ГЛОБАЛИЗАЦИЯ		3	3	
9.1	Откритата икономика като доминиращ тип стопанство в градовете от развитите страни			
9.2	Локализация на фирми в международни градове			

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	2	30
1.2.	Самостоятелна работа	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	60
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Калинков, К. Урбанизационен икономикс. Варна: Унив. изд. Наука и икономика, 2015.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Бузырев, В.В.и др. (2016) Определение приоритетов в территориальном планировании городов на примере России и Болгарии: Монография. СПб.: СПбГЭУ.
2. Господинова, А. Интегрированное планирование и развитие городов в Болгарии // Актуальные проблемы управления экономикой региона: Материалы IX Всероссийской научно-практической конференции с международным участием 24-25 мая 2012 г. СПб: СПбГИЭУ (Санкт-Петербургский Государственный Инженерно-Экономический Университет), 2012, с. 11-14.
3. Ковачев, А., Калинков, К. Тезаурус по архитектура, урбанистика, териториално устройство, местно самоуправление, недвижима собственост. Варна : Геа-Принт, 2011, 448 с.
4. Ковачев, Ат. Градоустройство – част I, II, III, IV. София: Авангард Прима, 2019.
5. Gospodinova, A., Multi-factor ground for urban sprawl // World of Real Estate Journal, 90 (4/2014), pp. 35-38.
6. Gospodinova, A., Regional development and spatial planning in the base of business // Trakia journal of sciences. The Scientific serial of Trakia university, Volume 11, 2013, Supplement 1, Series Social Sciences, pp. 89-95.
McDonald, John F., McMillen, Daniel P. Urban Economics and Real Estate: Theory and Policy 2nd Edition, Wiley,Пантелеева, И. Управление на иновациите в индустриалното предприятие. Свищов, Библиотека „Образование и наука“, Кн. 69, Акад. изд. „Ценов“, 2013.